

यङन्ताच्च भौवादिकचनधातुवत् (494) रूपाणि ज्ञेयानि । प्यन्तात्,
प्यन्तप्रकृतिकसन्नन्ताच्च इमानि रूपाणि —

चानकः-निका, चिचानयिषकः-षिका; चानयिता-त्री, चिचानयिषिता-त्री;
चानयन्-न्ती, चिचानयिषन्-न्ती; चानयिष्यन्-न्ती-ती, चिचानयिषिष्यन्-न्ती-ती;
चानयमानः, चिचानयिषमाणः; चानयिष्यमाणः, चिचानयिषिष्यमाणः;
बिचान्-विचानौ-विचानः; — — —

चानितः, चिचानयिषितः-तवान्; चानः, चिचानयिषुः;
चानयितव्यम्, चिचानयिषितव्यम्; चाननीयम्, चिचानयिषणीयम्;
चान्यम्, चिचानयिष्यम्; ईषच्चानः-दुश्चानः-सुचानः;
चान्यमानः, चिचानयिष्यमाणः; चानः, चिचानयिषः;
चानयितुम्, चिचानयिषितुम्; चानना, चिचानयिषा;
चाननम्, चिचानयिषणम्; चानयित्वा, चिचानयिषित्वा;
प्रचान्य, प्रचिचानयिष्य; चानम् २, } चिचानयिषम् २;
चानयित्वा २, } चिचानयिषित्वा २.

(496) “चन्चु गतौ” (I-श्वादिः-190. सक. सेट्. पर.)

¹चञ्चकः-ञ्चिका, चञ्चकः-ञ्चिका, चिचञ्चिषकः-षिका, ²चाचचकः-चिका;
चञ्चिता-त्री, चञ्चयिता-त्री, चिचञ्चिषिता-त्री, चाचचिता-त्री;
चञ्चन्-न्ती, चञ्चयन्-न्ती, चिचञ्चिषन्-न्ती; —
चञ्चिष्यन्-न्ती-ती, चञ्चयिष्यन्-न्ती-ती, चिचञ्चिषिष्यन्-न्ती-ती; —

— चञ्चयमानः, चञ्चयिष्यमाणः, — चाचच्यमानः, चाचचिष्यमाणः;

³चक्-चग्-चचौ-चचः; — — —

⁴चक्तम्-चक्तः-चक्तवान्, चञ्चितः, चिचञ्चिषितः, चाचचितः-तवान्;

1. उपदेशे नकारोपधोऽयं धातुः । नकारस्य, ‘नश्चापदान्तस्य झलि’ (8-3-24) इत्यनु-
स्वारः । तस्य, ‘अनुस्वारस्य ययि परसवर्णः’ (8-4-58) इति परसवर्णे अकारः ।
एवं सर्वत्र ज्ञेयम् ।

2. अन्तरङ्गत्वेन यङ्निमित्तकः धातोरुपधाभूतनकारस्य लोपः । अनन्तरं यलोपाहोषी ।
एवं यङन्ते सर्वत्र बोध्यम् ।

3. क्तिप्, उपधानकारलोपे, कुत्वे चर्त्तविकल्पे च रूपम् ।

4. उद्दिष्टेन क्त्वायामिड्विकल्पनात्, निष्ठायां, ‘यस्य विभाषा’ (7-2-16)

इतीप्णिषेधः । ‘अनिदितां हल उपधायाः कृत्ति’ (6-4-24) इत्युपधानकारलोपः ।

धातोरैत्यर्थत्वेन, ‘क्तोऽधिकरणे च’ (3-4-76) इति, ‘गत्यर्थकर्मक—’ (3-4-72)

इत्यनेन चाधिकरणे, कर्तरि च क्तप्रत्ययो ज्ञेयः ।